

TRANSLATION COPYRIGHT

© Dynasty Books Proeditură și Tipografie 2020

Toate drepturile pentru ediția română a acestei cărți sunt rezervate Dynasty Books Proeditură și Tipografie. Reproducerea parțială sau integrală a textului sau imaginilor fără acordul scris al editurii este interzisă și se va pedepsi conform legilor în vigoare.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Dimensiunea fantastică / ed. îngrij. de Nicolae Constantinescu ; trad. de:

Mihai C. Niculescu, Dodo Bărbulescu, Nicolae Con. - București :

Dynasty Books Proeditură și Tipografie, 2020

ISBN 978-606-8926-62-9

I. Constantinescu, Nicolae (ed.)

II. Niculescu, Mihai C. (trad.)

III. Bărbulescu, Dodo (trad.)

IV. Con, Nicolae (trad.)

PĂPUȘA CROITOREȘII

Agatha Christie

DIMENSIUNEA FANTASTICĂ

EDIȚIE ÎNGRIJITĂ DE NICOLAE CONSTANTINESCU

TRADUCERI DE: MIHAI C. NICULESCU,
DODO BĂRBULESCU, NICOLAE CONSTANTINESCU

Dynasty Books Proeditură și Tipografie

București, 2020

Îmi treceau prin minte nenumărate de întrebări fără răspuns.

Se pare că alaltăieri seară, după ce ieșise de la ședința Parlamentului, dorise să se întoarcă acasă pe jos, ceea ce i se întâmpla des în ultima sesiune. Îmi imaginam silueta lui întunecată preumblându-se pe străzile pustii. Lângă gară, lumina palidă a globurilor electrice învăluia oare gardul de scânduri într-o lumină alburie? Poarta fatală lăsată deschisă îi trezise vreo amintire?

La urma urmelor, a existat vreodată o poartă verde într-un zid alb? Nu știu. Am înfățișat întreaga istorie așa cum mi-a povestit-o. În unele momente, sunt convins că Wallace a fost pur și simplu victima unui gen de halucinație rar întâlnită și a unei coincidențe între una din crizele lui și o poartă care a fost pentru el o capcană fatală. Dar nu asta e convingerea mea intimă. Poate o să vă par superstițios sau chiar absurd, dar sunt foarte înclinat să cred că era înzestrat cu o capacitate anormală, cu un simț, un nu știu ce care, sub imaginea unei porți și a unui zid, îi oferea permanent o ieșire, un pasaj secret în altă lume infinit mai frumoasă decât a noastră. În orice caz, veți spune, până la urmă a ajuns chiar victima acestei capacități miraculoase. Dar a fost oare victima ei? Atingem aici caracterul cel mai misterios al visătorilor, al acelor ființe cu viziune și imaginație... Lumea are pentru noi culori banale, vedem palisadele și șanțurile ca lucruri obișnuite. Conform judecății de toate zilele, Wallace a trecut din zona de securitate la întuneric, pericol și moarte. Dar tot așa văzuse și el împrejurările în care pierise?

1914

CUPRINS

PĂPUȘA CROITORESEI / <i>Agatha Christie</i>	5
PISICUȚA NEAGRĂ / <i>Colette</i>	27
OROAREA DIN CER / <i>Arthur Conon Doyle</i>	29
ACARUL / <i>Charles Dickens</i>	49
BOBOK / <i>Fiodor Dostoievski</i>	69
PORTRETUL / <i>Nikolai Gogol</i>	91
RĂSUCIREA ȘURUBULUI / <i>Henry James</i>	135
METAMORFOZA / <i>Franz Kafka</i>	295
SUNT DE ALTUNDEVA / <i>Howard Phillips Lovecraft</i>	361
HORLA / <i>Guy de Maupassant</i>	373
CASA BÂNTUITĂ / <i>Pliniu cel Tânăr</i>	407
UMBRA / <i>Edgar Allan Poe</i>	409
TĂCEREA / <i>Edgar Allan Poe</i>	413
DAMA DE PICĂ / <i>Aleksandr Sergheevici Pușkin</i>	417
MARKHEIM / <i>Robert Louis Stevenson</i>	453
ELLIS / <i>Ivan Sergheevici Turgheniev</i>	475
POARTA DIN ZID / <i>Herbert George Wells</i>	515

TRANSLATION COPYRIGHT

© Dynasty Books Producții și Tipografie 2020

Toate drepturile pentru editarea materialului acestei cărți
sunt rezervate Dynasty Books Producții și Tipografie.
Reproducerea parțială sau integrală a textului sau
imaginelor este strict interzisă.

DIMENSIUNEA
FANTASTICĂ

EDITIE ÎNGRITĂ DE NICOLAE CONSTANTINESCU

TRADUCERI DE MIHAI C. NICULESCU

DODO RĂRĂULESCU, NICOLAE CONSTANTINESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Dimensiunea fantastică / ed. îngrij. de Nicolae Constantinescu, trad. de
Mihai C. Niculescu, Dodo Rărăulescu, Nicolae Con. - București :
Dynasty Books Producții și Tipografie, 2020
ISBN 978-606-8926-62-9

I. Constantinescu, Nicolae (ed.)

II. Niculescu, Mihai C. (trad.)

III. Rărăulescu, Dodo (trad.)

IV. Con. Nicolae Constantinescu și Tipografie

București, 2020

PĂPUȘA CROITORESEI

Agatha Christie

Fusese așezată într-un fotoliu mare de catifea, în salon, unde domnea semiobscuritatea stârnită de sclipirea molatică a cerului londonez. Husele de un verde-cenușiu, perdelele și covoarele se contopeau parcă în lumina ternă; ca și păpușa, cu rochia-i verde de catifea, boneta asortată și fața fardată. Nu semăna cu o jucărie făcută pentru distracția copiilor. Simboliza mai degrabă capriciul unor femei bogate, ornamentul inutil de lângă telefon sau dintre pernele de pe divan. Întinsă într-o poziție plină de moleșală, veșnic inertă, părea totuși ciudat de vie și ar fi putut să treacă drept un exemplar ce întruchipa decadența secolului al XX-lea.

Intrând grăbită, cu modele și un crochiu, Sybil Fox a zărit păpușa și a tresărit brusc. S-a întrebat... dar nu și-a dus gândul până la capăt, căci imediat și-a zis: „Unde am pus eșantionul de catifea albastră? Ce-am făcut cu el? Aș fi jurat că l-am lăsat aici”. Apoi a ieșit pe palier și a strigat, ridicând capul spre atelier:

– Elspeth! Elspeth! E la tine eșantionul albastru? Doamna Fellow-Brown trebuie să sosească dintr-un moment în altul.

A reintrat în încăpere și a răsucit întrerupătorul. Atunci, privirea i-a fost atrasă din nou de păpușă.

– Unde naiba... A, uite-!l!

Și a luat de jos eșantionul care îi căzuse din mână când intrase. Apoi a auzit pe palier un zgomot obișnuit, scârțâitul care anunța sosirea ascensorului și, un minut mai

târziu, doamna Fellow-Brown, însoțită de pechinezul ei, s-a ivit în prag suflând ca o locomotivă care își trage sufletul într-o gară izolată.

– O să plouă cu găleata, a încunoștințat-o ea pe Sybil Fox.

Și-a scos haina de blană și mănușile; Alicia Coombe a sosit în urma ei. Nu se mai deranja decât pentru cliențele importante și doamna Fellow-Brown făcea parte din acea categorie.

Elsbeth, prima lucrătoare, a coborât rochia pentru probă și Sybil Fox a îmbrăcat-o pe clientă.

– Vă vine foarte bine. Culoarea e încântătoare

Alicia Coombe s-a așezat comod în fotoliu, studiind efectul cu o privire critică.

– Da, cred că e perfect.

Doamna Fellow-Brown s-a întors în profil și s-a privit în oglindă.

– Trebuie să vă spun că rochiile pe care mi le lucrați îmi avantajează posteriorul.

– Sunteți mai subțirică decât acum trei luni, a încredințat-o Sybil.

– Din păcate, nu! Totuși, trebuie să recunosc că așa s-ar zice după cum îmi vine rochia asta. Croiala e admirabilă, îmi ascunde șoldurile... Mă rog, atât cât trebuie. (A oftat și și-a netezit delicat partea de anatomie stânenitoare.) Întotdeauna a fost un fel de încercare pentru mine. Firește, de-a lungul anilor, am reușit s-o reduc bombând pieptul, dar nu mai pot trișa de când mi-a crescut burta. N-ai cum să le ascunzi pe amândouă în același timp, nu?

Alicia Combe a remarcat cu tact:

– Dacă le-ați vedea pe unele dintre clientele mele!

Doamna Fellow-Brown a continuat să se privească în oglindă.

– După părerea mea, e mai mare necaz să ai burtă decât să ai fundul mare. Asta pentru că, atunci când flecărăm cu cineva, interlocutorul nu ne remarcă posteriorul. Am hotărât acum să-mi ascund burta și să uit de fund.

A întins gâtul într-o parte și a exclamat brusc:

– O, păpușa dumitale!... Ce m-a speriat! O aveți demult?

Sybil i-a aruncat o privire neliniștită Aliciei Coombe, care a părut derutată.

– Nu știu exact... A început să mă lase memoria. E groaznic... nu pot să-mi amintesc. Sybil, de când avem păpușa asta?

– Nu știu.

– În orice caz, mă trec florii, a continuat doamna Fellow-Brown. Pare să ne supravegheze și poate chiar să râdă pe înfundate. E neliniștitor! În locul dumitale, eu m-aș debarasa de ea.

S-a înfiorat ușor, dar a revenit imediat la detaliile vestimentare. Ar trebui sau nu să poarte mânecile mai lungi cu un centimetru? Dar tivul? Apoi, după ce aceste probleme importante au fost rezolvate, s-a îmbrăcat și, la plecare, trecând pe lângă fotoliul cel mare, a întors capul.

– Categorie, nu-mi place deloc păpușa asta. Prea pare să facă parte din decor. E anormal.

– Ce voia să spună? a întrebat Sybil Fox după plecare clienței.

Dar, înainte ca Alicia Coombe să fi putut răspunde, s-a ivit din nou doamna Fellow-Brown.

– Am uitat complet de Fu-Ling! Unde ești, scumpule! Oh!... Nemaipomenit!

A încremenit surprinsă, imitată de cele două croitorese. Pechinezul stătea în fund lângă fotoliul de velur verde și părea să contemple păpușa. Căpșorul lui boțit nu trăda nicio emoție, pur și simplu privea.

– Vino repede, scumpi!

Scumpi n-a acordat însă nicio atenție acestor lingușeli.

– E din ce în ce mai neascultător, a șoptit doamna Fellow-Brown. Vino imediat, Fu-Ling! Uite! Mami are o bombonică...

Fu-Ling a întors capul cu dispreț spre stăpână și și-a îndreptat din nou atenția spre păpușă.

– Cu siguranță că l-a impresionat, a remarcat clienta. Dățile trecute când am fost, nu mi s-a părut să-l fi interesat. De altfel, nici pe mine. Era aici ultima oară când am venit?

Croitoresele s-au uitat una la alta. Sybil părea stânjenită. Alicia Coombe s-a încruntat, apoi a răspuns:

– V-am spus... în ultima vreme, nu-mi mai amintesc nimic. De când o avem, Sybil?

Doamna Fellow-Brown voia neapărat să știe.

– De unde o aveți? Ați cumpărat-o?

– O, nu! (Ideea a părut s-o șocheze pe Alicia Coombe.) Nu. Îmi închipui că mi-a dat-o cineva. E exasperant să nu-ți mai rămână în minte nimic din ce ți s-a întâmplat! Uit imediat.

Doamna Fellow-Brown s-a întors spre pechinez.

– Termină cu prostiile, Fu-Ling! O să fiu nevoită să te iau pe sus.

Și-l-a luat în brațe. Animalul a scos un schelălăit de protest pe când păraseau încăpere, în timp ce ochii lui holbați s-au ivit pe deasupra umărului doamnei Fellow-Brown privind fascinați păpușa întinsă pe fotoliu...

– Blestemata asta de păpușă nu-mi place deloc, a bombănit doamna Groves, menajera.

Terminase de măturat și acum ștergea praful de pe mobile. După un moment, a adăugat:

– E ciudat, dar abia ieri-dimineață am observat-o prima oară. Și ce mi s-a strâns inima când am văzut-o!

– Nu-ți place? a întrebat Sybil.

– Mă sperie. După părerea mea, nu e firesc să aibă picioarele alea lungi și nici felul în care pare să se lăfăie în fotoliu cu o expresie șireată în ochi... Nu e normal.

– Dar n-ai spus nimic despre ea până acum.

– Abia ieri am zărit-o... Știi că e aici de o grămadă de vreme, dar... (A scuturat capul cu fermitate.) Mă face să mă gândesc la un coșmar.

Apoi, după ce a strâns diferite obiecte de pe masă, a ieșit din salonul de probă și a intrat să salonul particular al directoarei.

Sybil și-a ațintit privirea asupra păpușii; după expresia care i se zugrăvea lent pe față, părea să nu-și creadă ochilor. Alicia Coombes a intrat atunci pe neașteptate și a făcut-o să tresară.

– De când aveți creatura asta, domnișoară Coombe?

– Ce, păpușa? Draga mea, știi că mi-e cu neputință să-mi aduc aminte ceva. Nu mai departe ieri, trebuia să asist la o conferință și nu făcusem douăzeci de pași pe stradă că și uitasem încotro mă duceam. Am stat să mă gândesc și, până la urmă, mi-am zis că mă îndreptam

probabil spre *Fortnum's**, fiindcă îmi aminteau că trebuia să cumpăr de acolo un anumit articol. Te rog să mă crezi că abia mai târziu, seara, mi-a venit în minte conferința. Știu că, pe cât înaintezi în vârstă, te ramolești mai mult sau mai puțin, dar pe mine m-a apucat parcă prea devreme. Uite, nu știu unde mi-am pus geanta... și ochelarii! Unde mi-or fi ochelarii? Adineauri am citit cu ei un articol din *Times*.

– Ochelarii sunt pe șemineu. Sunteți sigură că nu vă mai amintiți cum a ajuns aici păpușa asta?

Alicia Coombe a ridicat din meri.

– Îmi închipui că mi-a dat-o sau mi-a trimis-o cineva... Oricum, nu găsești că se armonizează bine cu decorul?

– Prea bine. Chiar e ciudat, pentru că nici eu nu-mi amintesc când am zărit-o prima oară.

– Uite că vorbești și tu ca mine! Ești încă prea tânără ca să începi să uiți.

– Și totuși, când am privit-o ieri, mi-am zis că avea ceva... Zău, doamna Groves are dreptate. Păpușa asta are ceva înfricoșător. M-am gândit că mai avusesem această impresie, dar mi-e cu neputință să-mi amintesc când. E ca și cum mi-aș fi dat seama brusc de prezența ei, după ce a ocupat luni de zile acest fotoliu.

– Poate a intrat pur și simplu pe fereastră, călare pe o coadă de mătură! Dar trebuie să spun că acum s-a integrat în decor. Mi-e greu să-mi imaginez camera fără ea, nu?

– Adevărat, a răspuns Sybil înfiorându-se ușor. Dar mi-ar plăcea să nu sară chiar așa în ochi.

* Mare magazin de produse de lux situat în centrul Londrei (n.tr.).

– O să fim toate obsedate de păpușă? Ce are extraordinar? Mie nu-mi face nicio impresie deosebită, poate și pentru că nu mi-am pus ochelarii.

I-a așezat pe nas și s-a uitat cu atenție.

– Da, pricep ce vrei să spui, Sybil. E puțin înfricoșătoare... Pare tristă și în același timp voit malițioasă.

– M-a surprinsă că doamna Fellow-Brown a prins ură pe ea.

– Oamenii sunt cuprinși uneori de aversiuni bruște.

– Poate păpușa e aici doar de ieri... Ar fi putut... să vină pe fereastră, cum ziceați.

– Nu, sunt sigură că e aici de mai multă vreme, dar prezența ei ne-a atras atenția abia ieri.

– Da, și mie îmi face aceeași impresie.

– Să lăsam discuția asta înainte să ia o întorsătură mai serioasă. Ar fi ridicol să-i atribuim o putere supranaturală acestui lucru inert.

A apucat păpușa, a scuturat-o, i-a aranjat mânecile și a așezat-o în alt fotoliu. Marioneta de câlți a alunecat ușor și s-a destins.

– Aparent, e neînsuflețită, dar dă impresia că e vie, nu ți se pare, Sybil?

– O, am avut un șoc! a exclamat gâfâind doamna Groves, intrând în salonul domnișoarei Coombe, înarmată cu pământul de pene lungi. Acum mi-e frică să intru în salonul de probă.

– Ce te-a tulburat așa? a întrebat doamna Coombe ridicându-și ochii din registrul de socoteli.

Apoi a adăugat mai mult pentru sine decât pentru doamna Groves:

– Femeia asta își închipuie că poate să obțină în fiecare an două rochii de seară, trei rochii de cocteil și un costum fără nicio para! Ce mentalitate au unele clientele!

– Păpușa..., a zis doamna Groves ezitând.

– Ce, iar păpușa?

– Stă la birou ca o ființă omenească. Dumnezeu, ce ciudat arăta!

– Despre ce vorbești?

Alicia Coombe s-a ridicat, a traversat palierul și a deschis ușa salonului de probă. La micul secreter care ocupa un colț al încăperii, păpușa, foarte dreaptă, stătea cu picioarele ei lungi întinse pe pupitru.

– Cuiva îi place încă să se joace cu păpușa, a constatat doamna Coombe. Ce idee s-o așeze așa! Pare aproape naturală.

Tocmai atunci venea de la atelier Sybil Fox, care aducea o rochie ce trebuia să fie probată în cursul dimineții.

– Vino să vezi, Sybil. Păpușa noastră se află la biroul meu, ocupată cu corespondența. Chiar e absurd! Mă întreb cine a așezat-o aici. Tu cumva?

– Nu. Probabil o lucrătoare.

– E o glumă de foarte prost-gust.

Alicia a luat păpușa și a aruncat-o pe sofa.

Sybil a așezat rochia pe scaun, a urcat din nou la atelier și le-a zis lucrătoarelor:

– Știți toate păpușa din catifea din salonul de probă... Șefa atelierului și lucrătoarele ei au ridicat capul.

– Da, doamnă, bineînțeles.

– Cine a așezat-o în dimineața asta la birou?

– La birou! a exclamat Elspeth. Eu, nu.

– Nici eu! a strigat o lucrătoare. Tu, Marlene?

Cea interpelată a scuturat din cap și a întrebat cu dușmănie:

– Cu asta te ocupi tu pe ascuns, Elspeth?

– Bineînțeles că nu. Am multe altele de făcut decât să mă joc cu păpușa.

Cu o voce nesigură, Sybil Fox a insistat:

– E... e o glumă bună, dar aș vrea să știu cine a făcut-o. Cele trei lucrătoare au protestat.

– Vă asigurăm că nu noi, doamnă Fox.

– Eu nici atât, a întărit Elspeth. De ce atâta tevatură pentru o păpușă, doamnă Fox?

– Întâmplarea e pur și simplu ciudată.

– Poate doamna Groves?

– Imposibil. S-a speriat rău de tot când a intrat în salonul de probă.

– Trebuie să văd cu ochii mei, a zis deodată șefa.

– Nu mai e la birou. Domnișoara Coombe a aruncat-o pe sofa. Totuși, cineva a pus mâna pe păpușă și nu există nici un motiv să nu recunoască.

– V-am spus-o de două ori, doamnă Fox. Nu e cazul să ne acuzați că suntem mincinoase. Niciuna dintre noi n-ar fi făcut o astfel de farsă!

– Îmi cer scuze! Nu voiam să vă jignesc. Nu văd însă cine altcineva ar putea fi.

– Poate s-a dus singură la birou, a sugerat Marlene pufnind.

Sybil a strâns din buze ofensată.

– Am pierdut destulă vreme cu o poveste ridicolă.

Le-a întors spatele și a revenit în salonul de probă, unde a găsit-o pe Alicia Coombe fredonând o melodie veselă în timp ce-și scotocea printre lucruri.

– Ah, Sybil! Iar mi-am pierdut ochelarii... Dezavantajul de a fi mioapă, așa ca mine, este că atunci când îți rătăcești prețioșii ochelari și n-ai altă pereche ca să-i găsești pe primii, n-ai nicio posibilitate să dai peste ei, căci nu zăresc nimic la doi pași.

– O să-i caut eu. Mai adineauri îi aveai.

– Când ai urcat, m-am dus în salonul meu și cred că i-am lăsat acolo.

A intrat apoi în cealaltă încăpere zicând:

– Trebuie să mă ocup de socoteli și fără ei sunt pierdută.

– Vreți să vă aduc perechea de rezervă din dormitor?

– Nu mai am ochelari de rezervă.

– Ce spuneți?

– Cred că i-am pierdut ieri la dejun. Am telefonat la restaurant și la două magazine la care am fost, dar degeaba.

– Atunci, o să aveți nevoie de o a treia pereche.

– A, nu! Altfel o să-mi petrec viața căutându-le. E de preferat să am una singură și s-o caut până o găsesc.

– Dacă ați fost doar în aceste două încăperi, n-ar trebui să fie prea complicat.

Sybil a căutat în salonul Aliciei Coobe, apoi în salonul de probă. În ultimă instanță, a ridicat păpușa lăsată pe sofa.

– I-am găsit! a strigat ea.

– Unde erau, Sybil?

– Sub prețioasa noastră păpușă. I-ați pus probabil pe sofa înainte de a o arunca acolo.

– Sunt sigură că nu.

– Atunci, păpușa i-a luat și i-a ascuns la spate! a exclamat Sybil exasperată.

– Dacă stau să mă gândesc, nu m-ar mira deloc. Să știi că pare foarte inteligentă.

– Nu-mi place mutra ei. Ai zice că știe ceva ce noi nu știm.

– Are o expresie blândă și tristă... se încumetă să zică domnișoara Coombe fără mare convingere.

– Nu cred deloc că e blândă.

– Nu... poate ai dreptate. Să ne întoarcem la treabă! Lady Lee trebuie să sosească peste zece minute și vreau să expediez mai întâi câteva facturi.

– Doamnă Fox! Doamnă Fox!

– Da, Margaret, ce s-a întâmplat?

Sybil era aplecată peste masă și croia o bucată de satin.

– O, doamnă Fox! Tot păpușa! Am dus jos rochia maro pentru lady Lee și am găsit păpușa stând la birou. N-am pus-o eu acolo... nici vreuna dintre noi de sus. Credeți-ne, doamnă Fox, n-am face niciodată așa ceva.

Foarfecă a tremurat puțin în mâna croitoresei.

– O, uite ce-am făcut din cauza ta! Ei, atâta pagubă! Spune-mi ce s-a întâmplat.

– Am găsit păpușa așezată la birou, în salonul de probă.

Sybil a coborât și a constatat că păpușa ocupa din nou poziția în care o găsisese femeia de serviciu mai devreme.

– Ești o micuță foarte hotărâtă.

A scuturat-o cu asprime și a pus-o din nou pe sofa.

– Aici e locul tău. Să nu te mai miști.

Apoi s-a dus la patroana ei.

– Domnișoară Coombe!

– Da, Sybil!